

Stortingets kommunal- og forvaltningskomite
0026 OSLO

Dykkar ref
2023/323

Vår ref
23/492-3

Dato
9. februar 2023

Dokument 8:94 S (2022–2023) – Representantforslag om å endre trekket i rammetilskottet for konsesjonskraft

Eg syner til representantforslag 94 S frå stortingsrepresentantane Helge André Njåstad, Hans Andreas Limi, Roy Steffensen, Marius Arion Nilsen, Morten Wold og Frank Edvard Sve.

Utgangspunktet for trekket i inntektene frå sal av konsesjonskraft var at regjeringa meiner det ikkje er rimeleg at enkelte skal hente ut store overskot som følgje av ekstraordinært høge straumprisar, samstundes som andre får høge utgifter i den ekstraordinære situasjonen vi står i no. Kommunar og fylkeskommunar som kan forventast å ha inntekter frå høge straumprisar utover det som er normal fortjeneste, må derfor bidra med noko av desse meirinntektene til fellesskapet.

I forslaget til statsbudsjettet anslo regjeringa verdien av konsesjonskrafta som vart seld i høgprisområda (prissonene NO 1, NO 2 og NO 5) til 13 mrd. kroner i 2022 og 11 mrd. kroner i 2023, opp frå 4 mrd. kroner i 2021. Dette var teoretiske anslag basert på at all krafta i desse områda vart seld til spotpris. Trekket vart sett til 3 mrd. kroner. Samstundes var regjeringa klar på at dei faktiske inntektene som kommunane og fylkeskommunane kunne realisere i 2023, ville kunne bli betydeleg lågare enn den teoretiske verdien, blant anna som følgje av fastprisavtalar eller anna disponering. I statsbudsjettet heitte det blant anna at «kor mykje av den auka verdien som blir realisert i form av auka inntekt i den enkelte kommune og fylkeskommune er samtidig usikkert. Korleis krafta blir disponert og til kva pris den eventuelt blir selt, varierer betydeleg mellom kommunar og fylkeskommunar.» På dette tidspunktet fanst det ikkje noka samla oversyn over korleis dei einskilde kommunane og fylkeskommunane disponerte krafta. Nettopp for å ta høgde for at ein då statsbudsjettet vart lagt fram ikkje hadde noko samla oversyn over korleis kommunane og fylkeskommunane

hadde disponert krafta og kva inntekter dei faktisk kunne realisere i 2023, vart det samla trekket sett til 3 mrd. kroner. Dette tilsvara i underkant av 1/3 av den samla teoretisk berekna verdien for 2023.

Regjeringa understreka i statsbudsjettet at ein var «oppteken av at bidraget som den enkelte kommune og fylkeskommune skal gi tilbake til fellesskapet, skal stå i eit rimeleg forhold til dei faktiske inntektene som kan realiserast.» Regjeringa ga derfor kommunane og fylkeskommunane høve til å rapportere inn korleis konsesjonskrafta var disponert. Sidan trekket skulle stå i eit rimeleg forhold til dei inntektene som faktisk kan realiserast, og ikkje den teoretiske verdien, så kunne ein sjølv sagt heller ikkje på førehand fastslå kor stort prosentvis trekk av dei faktiske inntektene som den ein skilde kommune og fylke ville få. Som det vart understreka i statsbudsjettet så var det inntekter utover det som kunne sjåast på som ordinær fortjeneste som skulle gi grunnlag for trekk. Ut frå dette, og ved å sjå hen til ordninga for høgprisbidrag frå kraftprodusentar som sler inn for inntekter over 70 øre/kWh, så fastsette regjeringa trekket med eit botnfrådrag på 70 øre/kWh og eit likt prosentvis trekk pr. kWh for inntekter over dette. Dermed ville kommunar og fylke med relativt låge forventa inntekter pr. kWh samla få eit lågt prosentvis trekk, medan kommunar og fylke med høge forventa inntekter pr. kWh samla ville få eit høgare prosentvis trekk. Kommunar og fylke som basert på rapportering ville ha forventa konsesjonskraftinntekter på under 70 øre/kWh, vart ikkje trekt i det heile.

Basert på innsendt informasjon fastsette regjeringa den endelege fordelinga av trekket etter at Stortinget hadde vedteke eit eittårig trekk på 3 mrd. kroner ved handsaminga av statsbudsjettet for 2023. I fordelinga tok vi omsyn til kva for bindingar som låg på disponeringa av konsesjonskrafta, blant anna gjennom inngåtte fastprisavtalar og lokale vedtak om rimelegare straum til innbyggjarar og næringsliv. Sidan trekket i innbyggartilskot måtte fastsetjast i forkant, og ein stor del av konsesjonskrafta vert seld i spotmarknaden, så måtte regjeringa legge til grunn ein forventa spotpris for 2023 som grunnlag for trekket. Denne vart sett til 200 øre/kWh, noko som var eit konservativt anslag basert på dei terminprisar for 2023 som låg føre i desember då anslaget som grunnlag for trekket vart fastsett. Regjeringa gjorde det klart i statsbudsjettet, og har sidan understreka det ved fleire høve, at vi vil følgje situasjonen nøye og kome attende til saka om nødvendig. Etter at Stortinget vedtok budsjettet og departementet fastsette fordelinga av trekket, så har straumprisane i Noreg gått vesentleg ned. Det skal vi vere glade for. Samstundes ligg då inntektene for mange kraftkommunar an til å bli klart lågare enn forventa, og føresetnadene for trekket er dermed vesentleg endra. Eg sendte 8. februar 2023 ut brev til alle dei aktuelle konsesjonskraftkommunane og -fylkeskommunane om at regjeringa i sitt forslag til revidert nasjonalbudsjett vil justere trekket i rammetilskotet i tråd med oppdaterte anslag for straumprisane. Oppdateringa av årsanslaga for straumprisane vil verte baserte på historiske prisar for 2023 og terminprisar for resten av året. På same måte vil det kunne bli gjort ei ny justering av trekket i rammetilskotet i samband med nysaldert budsjett mot slutten av året.

Regjeringa vil kome nærare attende til saka i vårt forslag til revidert nasjonalbudsjett 2023.

Med helsing

A handwritten signature in blue ink that reads "Sigbjørn Gjelsvik". The signature is written in a cursive style with a blue ink color.

Sigbjørn Gjelsvik